

Diep en wijd wortelend gras beter voor graszaadteiler, veehouder en voetballer

Graszaadteelt past goed in bouwplan

JORG TOMIJES

Nadat de vroege gewassen gemaaid of gerooid zijn zaait akkerbouwer Jeroen de Boed graszaad voor de zaadproductie en Japanse haver als groenbemester en voor zaad. Naast de zaadopbrengst levert het stikstof voor een volgende teelt en een betere ploegbaarheid in het voorjaar.

Akkerbouwer Jeroen de Boed (van links naar rechts), Hendrik Nagelhoud van Imnoseeds, Henk de Boed en Jan Vogelaar van Imnoseeds op het perceel tetraploïde gras (Engels raai gras Fabian) voor de zaadteelt in Nieuwe Tonge. Het perceel ontwikkelt zich bijzonder snel dit voorjaar.

Op het bedrijf van de familie De Boed in Nieuwe Tonge waren aardappelen, suikerbieten, tulpen en cichorei de afgelopen jaren de belangrijkste rooivruchten. Akkerbouwer Jeroen de Boed kiest voorafgaand aan die teelten graag voor granen of graszaad. Sinds kort teelt hij ook Japanse haver voor het zaad. En hij heeft al veel jaren ervaring met rietwenkgras en Engels raai gras voor zaadteelt.

‘Onze raaigras wordt goed doorlattend van de teelt van de grassen en de groenbemester’, vertelt De Boed. ‘Dit bedrijf heeft vooral grond tussen de 15 en 18 procent afslibbaar. De zwaarsite grond is 23 procent afslibbaar.’

Voordeel van deze relatief lichte grond is dat het bijna altijd lukt om aan het eind van de zomer te zaaien. In augustus en september zaait De Boed. De graszaadpercelen zijn in juli te dorsen. Het relatief grote aandeel vroege gewassen in het bouwplan geeft de teler ruimte om tijdig grond te hebben voor de graszaadteelt.

De Boed liet de grond bemonstren door een bodemlaboratorium. Hij is verrast door de hoge stikstofnalevering na een graszaadteelt en na de groenbemester Japanse haver. Dat is gunstig voor zijn aardappelteelt die aansluit op het graszaad.

Akkerbouwgewassen leveren veel grotere opbrengsten dan vijftien jaar geleden. Mede daarom kiest De Boed

voor de graszaadteelt als voorvrucht.

De rooigewassen kunnen goed gebruikmaken van de extra stikstof die de gewassen nalaten of met hun diepe wortels oppompen. Suikerbieten leveren tegenwoordig geen 60 ton meer, maar meer dan 80 ton, en gebruiken dus ook meer nutriënten, is zijn argument.

Voor zaadbedrijf Imnoseeds is het belangrijk met telers als De Boed te werken. Jan Vogelaar van dit bedrijf komt al jaren op het erf bij De Boed. ‘We doen de teelt graag met dit soort telers en hier in Nederland, omdat de grond goed is, het klimaat geschikt en het vakmanschap van de telers goed is. We hebben het wel eens in Oost-Europa geprobeerd, maar dat pakte niet altijd goed uit.’

Tetra's interessant voor veehouder die meer grasproductie wil

Traditionele rassen Engels raai gras wortelen volgens Vogelaar vaak maar 30 centimeter diep. Daarmee vergeleken zijn het rietwenkgras en de Japanse haver, die De Boed beide ook teelt, diep en wijd wortelend en daarmee extra goed voor de bodem op het bedrijf.

Duidelijk in opkomst zijn de nieuwe types tetraploïde grassen. De

Boed teelt de Fabian, een tetraploïde Engels raai gras speciaal voor sportvelden. De dubbele set chromosomen van dit gras brengt de eigenschap met zich mee dat de planten veel sterker wortelen. Ze halen water en voeding uit diepere lagen én, als prettige bijkomstigheid, de ontwikkeling van deze tetraploïde soorten begint al bij een paar graden lagere temperatuur. De vroegere start is gunstig voor de veehouder die vroeg vee op het land wil laten of een vroege eerste snede wil halen in het voorjaar. Tetraploïde gras blijkt ook heel geschikt voor sportvelden door de goede doorworteling en het snelle herstel na bespelen. De plantjes klemen ook onder lagere temperaturen. Hendrik Nagelhoud van Imnoseeds vertelt dat tetra's nooit gebruikt werden voor sport omdat ze vaak te

grof zijn. De nieuwe generatie van deze grassen heeft sterk verbeterde eigenschappen. Moederbedrijf DLF Trifolium ziet daarom groei in de toepassing van deze grassen.

Betere wortels geven een sterker gewas en dat blijft ook uit de gewasbescherming. De tetra's kunnen met minder middelen, bijvoorbeeld tegen schimmels, goed groeien. Dat past weer bij verduurzaming van de teelt. In het onderhoud van de weide of het sportveld is de sterkere plant ook voordelig. Nagelhoud: ‘De druk op het veld neemt toe bij sportclubs. Doorgaans doen ze maar één keer per jaar groot onderhoud. Vaker doorzaaien met de tetra's houdt het veld jaarrond beter in conditie. Dat principe geldt ook voor doorzaaien in de rundveehouderij.’

Het kunstgras dat in Nederland bij voetbalclubs gewoon lijkt te worden is volgens de mensen van Imnoseeds niet nodig. Topclubs in het buitenland spelen juist op natuurgras, omdat de eigenschappen daarvan het finst zijn voor het spel.

WEER BOER

De goede eigenschappen van het gras en Japanse haver geven De Boed het prettige gevoel met minder bewerkingen zijn grond in conditie te houden. ‘De grond is opener. Ik ben weer boer. Het wordt heel fijne grond ervan.’

De Fabian levert een goede prijs op voor de telers. Telers zijn meestal gefocust op kilo's, maar bij graszaad

nadert daar de winter. Uit tests ter plekke bleek het doorzaaien met mengsels met daarin tetraploïde gras uit gemiddelde kilometers de beste oplossing. In de twaalf stadions waar de wedstrijden plaatsvonden zal daarom het gras van Imnoseeds gebruikt worden.

WK voetbal in Brazilië op Nederlands gras

De tetraploïde grassoorten van Imnoseeds worden tijdens de wereldkampioenschapvoetbal in Brazilië gebruikt. In de regio is het gebruikelijk om op Bermuda-gras te voetballen, maar de groei daarvan staat stil in de periode dat de kampioenschappen zijn. Als het bij ons voorjaar tot zomer is, geldt heel sterk dat opbrengst kilo's maal de prijs is. Hoewel veel boeren nog vooral de kisten zaad per hectare tellen, is De Boed niet de enige die anders rekt. In Nederland staat dit jaar 250 hectare graszaad van het sportveldtype Engels raai gras

Na de graszaadteelt is de bodem beter bestand tegen de winterse natigheid en zomerse droogte. Slempgevoelige grond is eerder te gebruiken en vroege Doré's of andere primeurrassen kunnen eerder gepoot worden, als het voorjaarsweer het toelaat.

Vogelaar zegt dat het Nederlands teeltareaal voor tetraploïde graszaad volgend jaar al groter is dan die voor diploïde rassen. De markt is niet in één keer om, maar de opmars van deze grassen is niet te stoppen.

Voedergras Engels raai gras Diwan bleek bij de eerste snede en de totale opbrengst het beste presterende als gevolg van de eerdere start bij 6 graden in plaats van 8.

SNELLE START

Een zaadcoating met stikstof en fosfaat voor de begingroei geeft de veehouder die de nieuwe rassen gebruikt nog een extra snelle start, zeker bij doorzaai gunstig. Ook in deze sector zal het belang van een goede opbrengst bij lage bemestingsniveaus gaan meetellen, iets wat de akkerbouw al langer gewoon vindt. Voordeel is een voorsprong voor het gras voor het de winter ingaat. En de koeien lijken het gras ook erg lekker te vinden.

De Japanse haver voor de zaadteelt kwam vorige week goed op. Het gewas doet het goed onder drogere omstandigheden en levert als groenbemester in zomer en herfst veel stikstof voor de volgende teelt.

Foto's: Nieuwe Oogst